

ด่วนที่สุด  
ที่ นธ ๐๐๑๗.๒/๑๒๐๗๕



ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส  
ถนนศูนย์ราชการ นธ ๙๖๐๐๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

เรียน หัวหน้าส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาค/ส่วนกลาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนปฏิบัติการเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

ด้วยรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) ในฐานะประธานกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ โดยที่ประชุมได้มีการพิจารณาและมีมติที่สำคัญ รวม ๘ เรื่อง คือ ๑) แผนปฏิบัติการเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ๒) การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชุมชนศรัทธา (กำแพงแก้ว) เพื่อสันติสุขที่ยั่งยืนของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓) ขออนุมัติเพิ่มกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ ตำแหน่งครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียนประจำสถาบันศึกษาปอเนาะ ๔) โครงการขับเคลื่อนตาม Road Map ผู้แทนพิเศษของรัฐบาล เรื่อง โครงการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๕) การขออนุมัติจัดซื้อเครื่อง CT Scan ๖) การขับเคลื่อนการบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๗) กรอบการบริหารจัดการแผนงาน/โครงการ/งบประมาณของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๒ และ ๘) โครงการโรงเรียนประชารัฐจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรองนายกรัฐมนตรีฯ ได้กำชับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามมติที่ประชุมฯ และข้อสั่งการให้บังเกิดผลที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน

จังหวัดนราธิวาส พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการตามมติที่ประชุมของกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่ จึงขอส่งแผนปฏิบัติการเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ [www.narathiwat.go.th](http://www.narathiwat.go.th) หัวข้อ ข่าวราชการ/คำสั่ง/ประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นท

(นางพาศิมาะ สะเดียมู)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

สำนักงานจังหวัดนราธิวาส

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๓๖๔ ๒๖๓๘

# แผนปฏิบัติการเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

เหตุผลความจำเป็น

๑. ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) เสนอ ซึ่งเป็นแนวนโยบายที่มีครอบคลุมทั้งมิติงานด้านการพัฒนาและมิติงานด้านความมั่นคง สำหรับเป็นกรอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางหลักในการปฏิบัติงาน และจัดทำยุทธศาสตร์ รวมทั้งแผนหลักรองรับในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัญหา จชต.) อย่างเป็นระบบ

ทั้งนี้ เพื่อทดแทน นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ และ แผนปฏิบัติการ การแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ ตามที่ หน.คสช. ได้เห็นชอบ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗

๒. การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจชต.ภายใต้กลไกบริหารจัดการ ตามประกาศ คสช. ฉบับที่ ๙๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ กำหนดให้ หน.คสช. เป็นผู้รับผิดชอบนโยบาย และให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) โดยมี รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน คปต. รับผิดชอบแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (มี สมช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพทั้งสองระดับ)โดยให้ กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักรับผิดชอบบูรณาการในระดับหน่วยปฏิบัติทุกมิติ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ตามกรอบนโยบายการบริหารและการพัฒนา จชต. และแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว (ตามข้อ ๑) โดยมุ่งเน้นมิติงานด้านความมั่นคงที่ให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัยพื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมายสนับสนุนมิติงานด้านการพัฒนา ที่ช่วยคลี่คลายเงื่อนไขปัญหาความมั่นคง และให้ความสำคัญต่อการแสวงหาทางออกโดยสันติวิธี

๓. ดังนั้น เพื่อความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนภารกิจงานการแก้ไขปัญหา จชต. ให้รองรับนโยบายการบริหารและการพัฒนา จชต. ฉบับใหม่ สมช./สล.คปต. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำกรอบแผนยุทธศาสตร์มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางหลักในการดำเนินงานแก้ไขปัญหา จชต. ต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๐ ในคราวประชุมคปต. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบกรอบแผนปฏิบัติการฯ และมอบให้ สมช. และสำนักงาน คปต. ส่วนหน้า ร่วมกับ กอ.รมน. ศอ.บต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการฯ และนำเสนอให้ คปต. พิจารณาต่อไป

๔. การดำเนินการที่สำคัญเพื่อจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

๔.๑ สล.คปต. ได้จัดประชุมหารือเพื่อกำหนดกรอบรายละเอียดสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการฯ ร่วมกับ (๑) ผู้แทนกรมข่าวทหารบก (ขว.ทบ.) (๒) ผู้ทรงคุณวุฒิของโรงเรียนเสนาธิการทหารบก (๓) ผู้รับผิดชอบงานข่าว กอ.รมน. ๔ ส่วนหน้า ช่วงวันที่ ๓ และ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๔.๒ สล.คปต. ได้จัดประชุมปฏิบัติการ (Focus Group) เพื่อยกร่างเนื้อหาสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการฯ ร่วมกับ (๑) ผู้แทน กอ.รมน. (๒) กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า(๓) ศอ.บต. (๔) สมช. (๕) ศรภ. (๖) ศชต. (ในขณะนั้น) (๗) สนง.สล.คปต.สน. เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๔.๓ สล.คปต. โดยคำแนะนำของผู้แทนพิเศษของรัฐบาล (นายพรชาติ บุณนาค) ได้เรียบเรียง  
จุดเน้นด้านความมั่นคงที่สำคัญได้แก่ งานเพิ่มประสิทธิภาพด้านการข่าว งานบังคับใช้กฎหมาย และงาน  
สื่อสารเชิงรุก และจัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานการข่าว ได้แก่ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กรมข่าว  
ทหารบก หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ กอ.รมน. และ กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า เพื่อกำหนดรายละเอียด  
กลยุทธ์/แนวทางการดำเนินงาน เพิ่มเติม

สาระสำคัญแผนปฏิบัติการเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนในพื้นที่ จชต. พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

จากเป้าหมายสุดท้ายเมื่อสิ้นสุดแผนปฏิบัติการฯ เพื่อนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่ จชต. หรือมุ่งให้  
พื้นที่กลับสู่ภาวะปกติ จึงกำหนดสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ ประกอบด้วย

#### ๑. สถานการณ์และสภาพปัญหาในพื้นที่ จชต.

๑.๑ สาเหตุหลัก/เงื่อนไขของสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ จชต. จากข้อมูลสถิติของกอง  
อำนวยการรักษาความสงบภายในภาค ๔ ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า) ในฐานะหน่วยรับผิดชอบใน  
ระดับพื้นที่ได้รวบรวมข้อมูลสถิติสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากปี ๒๕๖๐  
ย้อนหลังไประยะ ๖ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๐) ได้แสดงแนวโน้มจำนวนเหตุการณ์ความมั่นคงลดลง  
อย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะในช่วงการขับเคลื่อนงานภายใต้กลไกการบริหารจัดการตามประกาศ คสช.  
เมื่อกรกฎาคม ๒๕๕๗ ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๕๔ มีเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ๖๑๙ เหตุการณ์
- พ.ศ. ๒๕๕๕ มีเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ๖๕๐ เหตุการณ์
- พ.ศ. ๒๕๕๖ มีเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ๕๖๘ เหตุการณ์
- พ.ศ. ๒๕๕๗ มีเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ๕๘๔ เหตุการณ์
- พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ๒๖๔ เหตุการณ์
- พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ๑๙๓ เหตุการณ์
- พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ๑๔๐ เหตุการณ์

จากสรุป จากงานด้านการข่าวที่ติดตามความเคลื่อนไหวมาอย่างต่อเนื่อง พบว่าสถานการณ์  
ความรุนแรงที่เกิดขึ้น ยังคงเป็นการกระทำของผู้ก่อเหตุรุนแรง (ผกร.) ซึ่งก่อเหตุระเบิดในหลายพื้นที่สร้าง  
ความเสียหายกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง อาทิ เสาไฟฟ้าแรงสูง ห้างสรรพสินค้า รวมทั้งยังมุ่งเป้าหมาย  
ก่อเหตุต่อหน่วยงานภาครัฐ และเจ้าหน้าที่รัฐโดย ผกร. มีการเคลื่อนไหวก่อเหตุอย่างต่อเนื่องทั้งในและ  
ต่างประเทศ เงื่อนไขสำคัญได้มีการนำประเด็นเรื่องประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ มาตุภูมิและหลักศาสนา  
ที่บิดเบือนจากหลักคำสอนที่ถูกต้องสร้างเป็นวาทกรรมขยายแนวร่วมในพื้นที่ จชต. และสร้างแนวร่วมจาก  
ภาคประชาสังคมในพื้นที่และในกลุ่มเครือข่ายองค์กรระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ได้มีความพยายามกระตุ้น  
ให้เกิดการแบ่งแยกทางสังคม อาทิ การไม่ใช้/ปิดกั้นการใช้ภาษาไทยทั้งในและนอกระบบโรงเรียนเน้น  
การศึกษาเฉพาะทางศาสนามากกว่าการศึกษาสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้สังคม  
ไม่สามารถเชื่อมโยงระหว่างพี่น้องประชาชนที่มีความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรมได้ ส่งผลให้นำไปสู่  
วิถีชีวิตหรือสังคมเชิงเดี่ยว และก่อให้เกิดความต่างทางสังคมอย่างสมบูรณ์

สำหรับภัยแทรกซ้อนที่ทำให้การแก้ไขปัญหา จชต. มีความซับซ้อนมากขึ้น มาจากปัญหาสำคัญในพื้นที่ จชต. ประกอบด้วยปัญหายาเสพติด ปัญหาการลักลอบค้าสิ่งผิดกฎหมาย (อาวุธ / สินค้าหลักเถียงภาษี) และปัญหาผู้มีอิทธิพล ซึ่งเป็นเงื่อนไขในระดับกลุ่ม/บุคคลต่างๆ ที่ถูกนำมาแสวงประโยชน์จากผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังมีเงื่อนไขในระดับโครงสร้าง โดยเฉพาะจากหน่วยงานของรัฐซึ่งออกแบบโครงสร้างหน่วยงานที่ไม่รองรับกับลักษณะเฉพาะของคนและพื้นที่รวมทั้งจากกลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐที่ขาดความเข้าใจภัยคุกคามหลัก และภัยแทรกซ้อนต่าง ๆ ตลอดจนแนวนโยบายในการแก้ไขปัญหา จชต. รวมถึงการเคลื่อนไหวของกลุ่มที่เห็นต่างจากรัฐและการเรียกร้องของผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของรัฐ

### ๑.๒ ปัญหาสำคัญด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และสังคม

ในด้านเศรษฐกิจข้อมูล จปฐ. (จากกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย) พบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีครัวเรือนในพื้นที่ ๓ จชต. ที่ตกเกณฑ์ จปฐ. (รายได้ต่ำกว่า ๓๘,๐๐๐ บาท/คน/ปี) รวม ๕,๒๘๙ ครัวเรือน (จังหวัดปัตตานี ๓,๓๓๑ ครัวเรือน จังหวัดนราธิวาส ๑,๓๒๘ ครัวเรือน และจังหวัดยะลา ๖๓๐ ครัวเรือน) และเมื่อพิจารณาข้อมูลทางด้านผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP per capita) และผลิตภัณฑ์ภาค (GRP per capita) ในพื้นที่ ๓ จชต. เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ (จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม หรือ สศช.) พบว่า ปี ๒๕๕๘ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๑๒๓,๓๗๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ โดยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๕ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๑.๑ ของประเทศ และผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากร (GRP per capita) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เฉลี่ย ๗๐,๓๒๒ บาทต่อคนต่อปี ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศประมาณ ๒ เท่าลดลงจากปี ๒๕๕๔ ที่มีจำนวน ๘๕,๑๘๗ บาทต่อคนต่อปีโดยจังหวัดยะลาทำได้เฉลี่ยต่อหัวสูงที่สุดเท่ากับ ๘๙,๘๗๕ บาทต่อคนต่อปี และจังหวัดนราธิวาสมีค่าต่ำสุด ๕๔,๙๒๒ บาทต่อคนต่อปี และต่ำเป็นอันดับที่ ๗๓ ของประเทศ

สำหรับปัญหาความยากจน ในพื้นที่ ๓ จชต. ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (ข้อมูลจากสศช.) พบว่า สัดส่วนคนจนอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗ ซึ่งสูงกว่าสัดส่วนคนจนระดับประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาส มีจำนวนและสัดส่วนคนจนสูงสุด รองมาคือ ปัตตานี และอันดับสุดท้ายคือ จังหวัดยะลา สำหรับด้านการว่างงานพบว่า มีอัตราการว่างงานที่สูง โดยจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีการว่างงานสูงสุดใน ๓ จชต. รองลงมาคือ จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลาตามลำดับ

ด้านการศึกษา และด้านสุขอนามัย (ข้อมูลจาก สศช.) โดยใน ด้านการศึกษา พบว่า จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรเพิ่มขึ้น แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ซึ่งประชากรภาคใต้ชายแดนมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๘ ปี แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ อย่างไรก็ตาม เพื่อพิจารณารายจังหวัดจะพบว่าจังหวัดยะลา มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยสูงสุด ๙.๔ ปี และจังหวัดนราธิวาสมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยต่ำสุด ๘.๑ ปี สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ และมีการสอนในหลักสูตรเพื่อการประกอบอาชีพน้อย ซึ่งผลการสอบ O-NET ชั้น ม.๓ (๕ วิชาหลัก) ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ อยู่ร้อยละ ๓๑.๘ ลดลง อย่างไรก็ตาม ค่าคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

ด้านสาธารณสุข พบว่า อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อที่ป้องกันได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมทั้งแนวโน้มอัตราการตายของมารดาและทารกก็เพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ประชาชนของภาคใต้ชายแดนเข้าถึงบริการสาธารณสุขมากขึ้น

โดยสรุป ในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และด้านสุขอนามัยในพื้นที่ จชต. สภาพปัญหาที่ยังคงดำรงอยู่ ต่อเนื่องและเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นในประเทศ พบว่า จชต. มีปัญหาเหล่านี้ค่อนข้างสูงมาก สืบเนื่องจากเหตุการณ์ ความรุนแรงในพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุนของภาคเอกชน อันนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการลงทุนในพื้นที่น้อยกว่าจังหวัดอื่นในประเทศ รวมทั้ง ประชากรในพื้นที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร และประมงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความผันผวนสูง ส่งผลให้เกิดปัญหาความยากจน สำหรับในด้าน การศึกษา เนื่องจากเด็กนักเรียน นักศึกษาของพื้นที่ ๓ จชต. มีเวลาในการศึกษาวิชามีอยู่น้อยกว่าจังหวัด อื่นๆ ของประเทศ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในภาพรวมของ ๓ จชต. ออกมาต่ำ ประกอบกับการ ปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการได้อย่างปกติเหมือนในภูมิภาคอื่น จึงส่งผลต่อสภาพ ความเป็นอยู่ คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่นในประเทศ สภาพเหล่านี้ จึงถูกกลุ่ม ผู้เห็นต่างจากรัฐนำไปเป็นเงื่อนไขขยายผลสร้างแนวร่วมเพิ่มมากขึ้นและสร้างความชอบธรรมในการ เรียกร้องกดดันภาครัฐในโอกาสต่างๆ

แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ มุ่งแก้ไขที่สาเหตุ/เงื่อนไขของปัญหา ซึ่งได้กำหนดศูนย์กลางของกร การแก้ปัญหา (Concentration Approach) ไว้ ๒ ส่วนคือการดำเนินการต่อ๑) ยุทธศาสตร์และการเคลื่อนไหวสำคัญของ กลุ่ม ผกร. ที่เลือกใช้การก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่เป็นสิ่งต่อรองกับฝ่ายรัฐ และ ๒) ความต้องการของประชาชน และความเสียงในกลุ่มเยาวชน โดยได้กำหนดกลยุทธ์ของแผนฯ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างเป็น องค์กรรวม (holistic)

## ๒. หลักการและแนวคิดแผนปฏิบัติการฯ

๒.๑ หลักการมุ่งแก้ไขปัญหาด้วยศาสตร์พระราชา การใช้หลักรัฐประศาสนโยบาย รัชกาลที่ ๖ และ ยุทธศาสตร์พระราชทานในเรื่อง “การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ รัชกาลที่ ๙

๒.๒ แนวคิดบูรณาการเชื่อมโยงกันระหว่างประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic base) เรื่องการแก้ไข ปัญหา จชต. ที่ครอบคลุมมิติงานด้านความมั่นคง ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม และด้านการ สร้างความเข้าใจกับการจัดการเชิงพื้นที่ (Area base) ซึ่งครอบคลุม ๕ จชต. (จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และจังหวัดสงขลา)

๒.๓ เน้นบูรณาการให้เกิดเอกภาพที่สอดคล้องกันในทุกระดับตั้งแต่ระดับนโยบาย หน่วยงาน รับผิดชอบในส่วนกลาง ไปจนถึงระดับปฏิบัติงานในพื้นที่ จชต. และดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔ มุ่งดูแลประชาชนทุกด้านโดยให้ความสำคัญในการตอบสนองความต้องการของประชาชนใน พื้นที่บนพื้นฐานของผลประโยชน์แห่งชาติเป็นลำดับแรก

๒.๕ ให้ความสำคัญกับการกำหนดแผนหลัก แผนงบประมาณ และแผนปฏิบัติการ ตลอดจนการ ติดตามผล และการประเมินผลการดำเนินงานในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

## ๓. วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ

๓.๑ เพื่อให้ประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ จชต. รวมทั้งหน่วยงานในต่างประเทศ และองค์กร ต่างประเทศสนับสนุนแนวทางของภาครัฐ

๓.๒ เพื่อลดสถานการณ์การใช้ความรุนแรงในพื้นที่ จชต.

๓.๓ เพื่อลดปัญหาภัยแทรกซ้อนและปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดปัญหาความรุนแรงในพื้นที่ จชต.

๓.๔ เพื่อให้สังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความเข้มแข็ง

๓.๕ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขและยั่งยืน

#### ๔. เป้าหมายหลักและตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการฯ

กำหนดเป้าหมายหลักและตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

๔.๑ เป้าหมายประชาชนในพื้นที่ จชต. มีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ

ตัวชี้วัดสำคัญ ๑) ข้อร้องเรียนเรื่องเจ้าหน้าที่รัฐลดจำนวนลง

๒) ร้อยละของประชาชนในพื้นที่ จชต. ให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของภาครัฐ มีจำนวนเพิ่มขึ้น

๔.๒ เป้าหมายประชาชนในประเทศ ภาคประชาสังคมไทย และต่างประเทศ รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชนมีความเข้าใจและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานของภาครัฐ

ตัวชี้วัดสำคัญ ๑) ประเด็นเรื่องสถานการณ์ปัญหาพื้นที่ จชต. ไม่ถูกหยิบยกเข้าสู่เวทีขององค์การระหว่างประเทศเพื่อแทรกแซงการทำงานของรัฐบาล

๒) ร้อยละของประชาชน และเครือข่ายนอกภาครัฐให้ความร่วมมือ สนับสนุนหน่วยงานภาครัฐเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีในพื้นที่ จชต. เพิ่มขึ้น

๔.๓ เป้าหมาย ประชาชนในพื้นที่ จชต. มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัดสำคัญ ๑) เหตุการณ์รุนแรงลดจำนวนลง

๒) มูลค่าความเสียหายอันเนื่องมาจากเหตุการณ์รุนแรงลดลง

๓) จำนวนหมู่บ้านเสริมสร้างการพัฒนาเพิ่มขึ้น

๔.๔ เป้าหมายประชาชนในพื้นที่ จชต. สามารถดำเนินชีวิตร่วมกันได้อย่างปกติสุขในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ตัวชี้วัดสำคัญ จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

๔.๕ เป้าหมายประชาชนในพื้นที่ จชต. มีสุขอนามัยที่ดี มีโอกาสในการศึกษาและประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดสำคัญ ๑) อัตราการป่วยและอัตราการตายด้วยโรคสำคัญต่อประชากรแสนคนลดลง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ...) เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย ๕ ปี ย้อนหลัง

๒) จำนวนเยาวชนที่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึงเพิ่มมากขึ้น

๓) รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อคนเพิ่มขึ้น

#### ๕. พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

๕.๑ พื้นที่เป้าหมาย (จำแนกเป็นระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน) ได้แก่ พื้นที่เสริมสร้างความมั่นคงพื้นที่เร่งรัดการพัฒนา และพื้นที่เสริมสร้างการพัฒนา

๕.๒ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ (๑) กลุ่มผู้เหตุรุนแรง (๒) กลุ่มแนวร่วม (๓) กลุ่มเสี่ยงต่อการชักนำเข้าร่วมกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง (๔) องค์กร/สถาบันที่สนับสนุนการก่อเหตุรุนแรง (๕) กลุ่มประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรง และ (๖) กลุ่มประชาชนทั่วไป

#### ๖. แนวทาง/กลยุทธ์ดำเนินงานที่สำคัญ

ประกอบด้วยแนวทางสำคัญ ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการสร้างความเข้าใจ (๒) ด้านความมั่นคงและ (๓) ด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคง โดยมีกลยุทธ์หลัก ๑๕ กลยุทธ์หลัก ๘๑ กลยุทธ์ย่อย ได้แก่

๖.๑ แนวทางด้านการสร้างความเข้าใจมี ๕ กลยุทธ์หลักรวม ๑๙ กลยุทธ์ย่อย คือ

๑) งานพัฒนาเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิบัติงานในพื้นที่ จชต. (๔ กลยุทธ์ย่อย) ได้แก่

(๑) ปรับปรุง และบริหารจัดการด้านสิทธิกำลังพล/เจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งพลเรือน ตำรวจ และทหารให้เหมาะสมกับภารกิจที่รับผิดชอบและความเสี่ยงภัยในพื้นที่ จชต.

(๒) สร้างความรู้ความเข้าใจ และส่งเสริมการพัฒนาทักษะปฏิบัติการที่จำเป็น โดยคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของพื้นที่ และหลักสิทธิมนุษยชนสากล ตลอดจนสนับสนุนทุนการศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ จชต.

(๓) พัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่รัฐ ให้มีทัศนคติ จิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อ และเสียสละในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

(๔) พัฒนาระบบการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ จชต.

๒) งานแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี (๕ กลยุทธ์ย่อย) ได้แก่

(๑) สนับสนุนการเปิดพื้นที่พูดคุยเพื่อสันติสุขทุกระดับ โดยมุ่งสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็นในการแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี

(๒) เสริมสร้างความเข้าใจของบุคลากรภาครัฐ สื่อมวลชน ภาคประชาสังคมผู้เห็นต่าง และประชาชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจสถานการณ์ปัญหาในพื้นที่ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข

(๓) เสริมสร้างกิจกรรมร่วมกันระหว่างรัฐและประชาชนในพื้นที่ จชต. เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพูดคุยเพื่อสันติสุข

(๔) พัฒนากลไกและจัดระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และมีเอกภาพให้สนับสนุนการพูดคุยเพื่อสันติสุขกับผู้มีความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ต่างจากฝ่ายรัฐทั้งในและต่างประเทศ

(๕) เปิดโอกาสและสร้างหลักประกันความปลอดภัย ให้กับผู้มีความเห็นต่างจากฝ่ายรัฐที่ต้องการยุติความรุนแรง และเข้าร่วมแก้ไขปัญหาและพัฒนา จชต.โดยสันติวิธี ผ่านกระบวนการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓) งานการสร้างความเข้าใจกับประชาชนทั้งในพื้นที่ จชต. และนอกพื้นที่ จชต. ตลอดจนในต่างประเทศ (๕ กลยุทธ์ย่อย) ได้แก่

(๑) พัฒนาการประชาสัมพันธ์เชิงรุกโดยหน่วยงานภาครัฐ ที่มุ่งเสริมสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในและนอกพื้นที่ จชต. อย่างต่อเนื่อง

(๒) พัฒนารูปแบบและช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงประชาชนในพื้นที่ จชต.

(๓) เพิ่มประสิทธิภาพการสร้างความเข้าใจ เพื่อมุ่งปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายให้ยุติแนวคิดและวิธีการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ จชต.

(๔) ดำเนินการสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจกับประชาชน และภาคประชาสังคมทั้งในและนอกพื้นที่ จชต. รวมทั้งสร้างความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

(๕) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของภาครัฐให้แก่ประชาชน และเยาวชนพื้นที่ จชต. ที่พักอาศัยหรือศึกษาต่อในต่างประเทศ เพื่อร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ

๔) งานสร้างความเข้าใจกับต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ (๓ กลยุทธ์ย่อย) ได้แก่

(๑) เสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว ทันท่วงทีกับความผันแปรของสถานการณ์และแสวงหาความร่วมมือกับองค์กรภาคีและสังคม ผ่านกลไกความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๒) ดำเนินการสร้างความเข้าใจกับองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และองค์การระหว่างประเทศ (IGOs)

(๓) พัฒนาความสัมพันธ์กับต่างประเทศที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์ปัญหา จชต. โดยให้ความสำคัญกับมิตรประเทศที่สนับสนุนการปกป้องผลประโยชน์ของชาติไทยเป็นหลัก

๕) งานช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ จชต.(๒ กลยุทธ์ย่อย) ได้แก่

(๑) สนับสนุนช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ จชต. ทั้งด้านทรัพย์สิน ร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ เพื่อให้ดำรงชีพให้สังคมได้อย่างปกติสุข

(๒) ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความรุนแรง และจากการใช้บังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งครอบครัวผู้ได้รับผลกระทบ

๖.๒ แนวทางด้านความมั่นคงมี ๕ กลยุทธ์หลักรวม ๒๖ กลยุทธ์ย่อย คือ

๑) งานด้านการข่าว (๖ กลยุทธ์ย่อย) ได้แก่

(๑) พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการข่าวทั้งในระดับพื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

(๒) เพิ่มประสิทธิภาพการ รปภ. ภายในหน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะหน่วยงานที่มีกำลังพล/เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และกำลังประชาชนในพื้นที่ จชต.

(๓) ให้ความสำคัญกับงานการข่าวเพื่อสร้างพลังประชาชนโดยมุ่งขยายผลเครือข่ายงานข่าวให้สามารถสร้างพลังมวลชนสนับสนุนภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรมในทุกระดับ

(๔) พัฒนาประสิทธิภาพงานข่าวเพื่อสนับสนุนการแจ้งเตือน และเฝ้าระวังความปลอดภัยในพื้นที่เป้าหมาย โดยเฉพาะการก่อเหตุรุนแรงในเขตเมืองและชุมชนเสี่ยงภัย

(๕) สนับสนุนการดำเนินการงานด้านการข่าวในเชิงรุกเพื่อพิสูจน์ทราบและสลายโครงสร้างของกลุ่ม ผกร. ตลอดจนมุ่งยุติเงื่อนไข/สาเหตุของการก่อเหตุรุนแรงทุกรูปแบบ

(๖) พัฒนาระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านความมั่นคงในพื้นที่ จชต. ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีข้อมูลที่ทันสมัย สามารถเชื่อมโยงข้อมูลนำไปใช้ประโยชน์ และดำเนินงานร่วมกันในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) งานอำนวยความสะดวก (๖ กลยุทธ์ย่อย) ได้แก่

(๑) เสริมสร้างการรับรู้ในด้านกฎหมายและสิทธิมนุษยชนให้กับประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ จชต.

(๒) พัฒนามาตรการช่วยเหลือประชาชนเพื่อให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของไทย และได้รับบริการทั่วถึง และเป็นธรรม

(๓) ส่งเสริมมาตรการคุ้มครองสิทธิผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม

(๔) เสริมประสิทธิภาพงานอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตประชาชนใน จชต.

(๕) ส่งเสริมระบบยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ยุติธรรมชุมชน และยุติธรรมทางเลือก

(๖) แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเกี่ยวกับความมั่นคงในระหว่างการควบคุมและในเรือนจำ รวมทั้ง เสริมสร้างการดูแลช่วยเหลือผู้กระทำผิดเกี่ยวกับความมั่นคงหลังพ้นโทษหรือเมื่อออกจากกระบวนการยุติธรรม

๓) งานการบังคับใช้กฎหมาย (๔ กลยุทธ์ย่อย) ได้แก่

(๑) สนับสนุนการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายพิเศษเท่าที่จำเป็น และมุ่งป้องกันผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ จชต. รวมทั้งสนับสนุนให้ปรับลดพื้นที่ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรงตาม พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินพ.ศ. ๒๕๔๘

(๒) เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ สำหรับความมั่นคงในพื้นที่ จชต. รวมทั้งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่สนับสนุนการดำเนินงาน โดยเฉพาะในการตรวจพิสูจน์และค้นหาความจริง

(๓) ดำเนินมาตรการเพื่อเร่งรัดค้นหาความจริงในคดี หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อสงสัยของประชาชนและต่างประเทศ

(๔) สร้างความต่อเนื่องในการเพิ่มประสิทธิภาพของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีความมั่นคงในพื้นที่ จชต.

๔) งานรักษาความปลอดภัยในพื้นที่มี ๖ กลยุทธ์ย่อย ได้แก่

(๑) เร่งดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาขีดความสามารถของกองกำลังประจำถิ่น และกำลังประชาชนในพื้นที่ จชต.

(๒) ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแทรกซ้อน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว อาทิ ปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพล และธุรกิจผิดกฎหมาย

(๓) เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน หมู่บ้านในการเฝ้าระวังและป้องกันตนเอง โดยเฉพาะบทบาทการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามภารกิจงานการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน

(๔) การเฝ้าระวังความปลอดภัยในพื้นที่ด้วยกล้องวงจรปิดที่ทันสมัย

(๕) การจัดหา ซ่อมบำรุง ประยุกต์ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และยานพาหนะให้เพียงพอ รวมทั้งสามารถใช้ปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับสถานการณ์

(๖) ให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัยใน ๘ เมืองหลัก และพื้นที่เขตเศรษฐกิจ

๕) งานการสื่อสารทางยุทธศาสตร์มี ๔ กลยุทธ์ย่อย ได้แก่

(๑) เสริมสร้างพลังเครือข่ายข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงและถูกต้อง

(๒) เสริมสร้างการรับรู้และความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย

(๓) การปฏิบัติการข่าวสารทั้งในเชิงรุกและเชิงรับ

(๔) การเฝ้าระวังติดตามการบิดเบือนข่าวสารที่ผิดไปจากความจริง

๖.๓ แนวทางการพัฒนาเพื่อความมั่นคง ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์หลัก ๓๖ กลยุทธ์ย่อย คือ

๑) งานเสริมสร้างหมู่บ้านชุมชนให้เข้มแข็งมี ๑ กลยุทธ์ย่อย คือ

(๑) สนับสนุนและเสริมสร้างหมู่บ้าน/ชุมชน ให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

(๒) ส่งเสริมสุขภาวะในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ให้คนมีร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพจิตที่ดี ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง “คิดเป็น ทำเป็น” มีความเป็นเหตุเป็นผล มีทักษะในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สร้างสรรค์ประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัวและสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๓) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งและเป็นธรรม ครอบครัวมีความมั่นคง ในอาชีพ มีรายได้ที่เพียงพอเกิดจากการมีส่วนร่วมซึ่งชุมชนสามารถจัดกิจกรรมสร้างรายได้ กระจายไปสู่ ประชาชน ครอบครัว กลุ่มองค์กร ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมทั้งหมู่บ้าน และมีการสร้างเศรษฐกิจของชุมชน ให้เข้มแข็ง ด้วยกระบวนการกลุ่ม การพัฒนาอาชีพ เพิ่มพูนทักษะฝีมือ พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่ม มีสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน/กองทุนสวัสดิการชุมชน ที่ให้บริการสมาชิกตามความต้องการได้อย่างทั่วถึง สามารถจัดการสร้างกิจกรรมแก้ปัญหาหนี้ในระบบได้

(๓) การส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความอบอุ่น มุ่งมั่นที่จะการดำเนินชีวิตร่วมกันอย่าง มีจุดหมาย สามารถปฏิบัติบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม มีการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกวัยเยาว์ให้เติบโตอย่างมี คุณภาพในวิถีชีวิตของความเป็นไทย เลี้ยงดูผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และรักษา สัมพันธภาพที่ดีต่อกันเพื่อให้สามารถดำรงความเป็นครอบครัวได้อย่างมีคุณภาพที่ยั่งยืน

(๔) การส่งเสริมให้หมู่บ้าน/ชุมชน มีการบริหารจัดการหมู่บ้าน/ชุมชนที่ดี มีกิจกรรมการ แก้ไขปัญหาชุมชนได้ด้วยตนเองอย่างมีเหตุมีผลและมีการบริหารจัดการที่ดี ผู้นำ ประชาชนและองค์กร ในชุมชนสามารถร่วมมือ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข รวมทั้งมีภาคีการพัฒนาที่มีบทบาท เกื้อหนุนการทำงานภายในชุมชน มีการสื่อสาร และกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง สามารถ อนุรักษ์คุณค่าของประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชนท้องถิ่นรวมถึง เอกลักษณ์ความเป็นไทย

(๕) การส่งเสริมบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการใช้ชีวิตของคนในหมู่บ้าน สร้างความสะอาด สบาย ร่มรื่น ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ครอบครัวมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง การมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้าน และการมีบริการสาธารณสุขที่พอเพียง มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีคุณภาพ สมดุล ในระบบนิเวศเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชน

(๖) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ ได้รับการยอมรับและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นคนที่เท่าเทียมกันตามระบอบประชาธิปไตย ประพฤติ ปฏิบัติ ตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของคนอื่น มีระเบียบวินัย มีระบบการบริหาร จัดการที่ยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดความโปร่งใส คุ่มค่า และกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างเป็นธรรม นำไปสู่สังคมสมานฉันท์มีสันติสุขอย่างยั่งยืน

๒) งานเสริมสร้างรายได้ครัวเรือนและความเข้มแข็งเศรษฐกิจชุมชน มี ๑๑กลยุทธ์ย่อย ได้แก่

(๑) ส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับวิถีของประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้ และลดปัญหาที่สร้างเงื่อนไขในพื้นที่

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตในภาคเกษตรให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ จชต. เพื่อนำใช้ในการสร้างรายได้ครัวเรือน

(๓) พัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำ น้ำกินน้ำใช้ และการพัฒนาที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพ พื้นที่ และเพียงพอต่อความจำเป็น

(๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนในการประกอบอาชีพ วิสาหกิจชุมชน โรงงานขนาดเล็ก และธุรกิจอื่นๆ รวมทั้งการจัดตั้งสหกรณ์ และเสริมสร้างการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่

(๕) พัฒนาและใช้ประโยชน์จากที่ดินรกร้าง ส่งเสริมพืชประจำถิ่น รวมทั้งยกระดับเพิ่มคุณภาพและมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ตลอดจนขยายช่องทางการตลาดเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่

(๖) ส่งเสริมและพัฒนาส่งเสริมอาชีพเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมฮาลาลและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพแก่ประชาชนทุกกลุ่มที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(๘) เพิ่มบทบาทประชาชน ภาคประชาชนสังคม ชุมชน และองค์กรท้องถิ่นในการคุ้มครองดูแลทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นแหล่งต้นทุนทางธรรมชาติ รวมทั้งสิ่งแวดล้อม

(๙) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้พิการ สตรี และเด็กกำพร้า รวมทั้งผู้ใช้แรงงานในพื้นที่ จชต. ส่งเสริมการเข้าถึงการรักษาพยาบาลให้มีความเท่าเทียมกัน

(๑๐) พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นการมุ่งต่อการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงรวมทั้งพัฒนาระบบโลจิสติกส์ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในระดับหมู่บ้าน

(๑๑) ส่งเสริมบทบาทสตรีให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่ จชต.

๓) งานบริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่ จชต. มี ๓ กลยุทธ์ย่อย ได้แก่

(๑) การส่งเสริมสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ และบริการสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่

(๒) การส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการของโรงพยาบาลศูนย์ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลในพื้นที่

(๓) ขยายการบริการทางการแพทย์ให้ทั่วถึงในพื้นที่ จชต.

๓.๔) งานการศึกษาที่สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความมั่นคง มี ๘ กลยุทธ์ย่อย ได้แก่

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา และการพัฒนาสถานศึกษากลุ่มเสี่ยงให้มีคุณภาพตามนโยบายของรัฐ

(๒) สร้างและขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็ก นักเรียน และเยาวชน ทั้งในและนอกระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

(๓) เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาของรัฐ

(๔) เร่งรัดพัฒนาคุณภาพครู บุคลากรทางการศึกษา การจัดการศึกษา และสถานศึกษาของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเทียบเท่ากับพื้นที่อื่น

(๕) เสริมสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาของรัฐกับสถานศึกษาของเอกชน เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

(๖) พัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด สถาบันการศึกษา ปอเนาะ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพ และสอดคล้องตามหลักศาสนา

(๗) ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษามลายู ภาษามลายูท้องถิ่น และภาษาต่างประเทศ ในทุกระดับการศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษาอย่างแพร่หลาย

(๘) เพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา ทั้งในสถานศึกษาของรัฐและของเอกชน

๓.๕) งานเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งมี ๗ กลยุทธ์ย่อย ได้แก่

(๑) สนับสนุน และส่งเสริมองค์กรทางศาสนาให้มีความเข้มแข็ง และมีบทบาทในการทำนุบำรุงศาสนาเพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาจริยธรรม และเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศาสนา รวมทั้งส่งเสริม และฟื้นฟูกิจการด้านศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้คนไทยในพื้นที่จต. เดินทางไปแสวงบุญตามหลักศาสนาต่างๆ ในต่างประเทศ เพื่อเรียนรู้แก่นแท้ของหลักธรรม และเป็นเครือข่ายทำนุบำรุงศาสนา/ร่วมแก้ไขปัญหในพื้นที่ต่อไป

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสานอัตลักษณ์ทางภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

(๔) ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการสืบสาน เพื่อเพิ่มคุณค่าให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่

(๕) ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมที่สนับสนุนการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนภาคประชาชนสังคม และประชาชนทุกเพศ ทุกวัยให้เข้ามา มีส่วนในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่คำสอนตามหลักศาสนาที่ถูกต้อง

**๗. ความเร่งด่วนของการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒**

๗.๑ การสร้างความปลอดภัยในแก่ประชาชนในพื้นที่

๗.๒ การเสริมสร้างความเข้าใจทั้งในและนอกภาครัฐ

๗.๓ การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง

๗.๔ การลดเงื่อนไขความไม่เป็นธรรมและอำนวยความสะดวก

๗.๕ การสร้างชุมชนในสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

๗.๖ การพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคง

๘. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๘.๑ การดำเนินงานด้านการข่าวต้องมุ่งปฏิบัติการเชิงรุก เน้นประสิทธิภาพ และทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

๘.๒ การรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ ต้องมีประสิทธิภาพ มุ่งลดเหตุรุนแรงให้เหลือน้อยที่สุด

๘.๓ การบริหารจัดการงานการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ต้องเอกภาพ และมีประสิทธิภาพในการบูรณาการประสานงาน โดยมีกลไกขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่องในการทำงาน

๘.๔ การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ ต้องมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมในการแก้ไขปัญหา มีความเข้าใจสถานการณ์ และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่

๘.๖ ประชาชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ องค์กรระหว่างประเทศ และประเทศเพื่อนบ้าน ต้องมีความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนยุทธศาสตร์ และแนวทางดำเนินการของภาครัฐ

---

ส.ค.ปต.

๑๗ เมษายน ๒๕๖๑